

Asia: VN/20569/2023

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi lastensuojelulain ja varhaiskasvatuslain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Varsinais-Suomen hyvinvointialue kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esitysluonnokseen Eduskunnalle koskien lastensuojelulain ja varhaiskasvatuslain muuttamista.

Edellinen muutos koskien jälkihuollon ikärajaa tuli voimaan 1.1.2020. Ne nuoret, joita muutos koski, eivät ole tosiasiasa täyttäneet vielä 25 vuotta, joten kokonaisvaikuttavuudesta ei toistaiseksi ole tietoa. Edellistä muutosta perusteltiin sillä, että moni nuori syrjäytyy jälkihuollon päättyessä. Jälkihuoltoon oikeutettujen nuorten tilanteet eivät ole kolmen vuoden aikana muuttuneet. Mahdollisen muutoksen pitäisi perustua tutkittuun tietoon, eikä yksinomaan kustannustensäästöön.

Vaikka jälkihuoltonuoret eivät ole yhtenäinen ryhmä, on heillä kuitenkin usein suuria tuen tarpeita ja ylisukupolvisia haasteita. Tilanteisiin ei ole välttämättä pystytty vaikuttamaan riittävästi sijoituksen aikana, mutta jälkihuolto antaa siihen vielä mahdollisuuden. Joidenkin nuorten kohdalla riittävän avun vastaanottaminen mahdollistuu vasta kypsymisen myötä, jolloin vaikuttavuus tosiasiasa alkaa vasta myöhemmin 22-23-vuotiaana. Jälkihuoltonuorilla voidaan todeta myös varhaista vanhemmuutta, jolloin on erityisen tärkeää tarjota perheelle mahdollisimman paljon tukea. On myös tiedossa, että kalliit huostaanotot ovat ylisukupolvisia.

Todellisia kustannussäästöjä ei saada. Aikuissosiaalityö ei pysty paneutumaan jälkihuoltonuorten asioihin yhtä intensiivisesti kuin varsinainen jälkihuollon työntekijä, jolloin väliinputoamia tapahtuu. Toisaalta jos nuorelle tarjotaan tarpeellista tukea, on kustannus edelleen täysin sama. Kaikilla hyvinvointialueilla ei ole ollut vielä edes aikaa kehittää riittävästi jälkihuollon palveluitaan.

Lastensuojelulain kokonaisuudistus on välttämätön. Myös jälkihuollon mahdollinen uudistaminen olisi viisaampaa sitoa kyseiseen kokonaisuudistukseen.

Varsinais-Suomen hyvinvointialue ei puolla esitettyä muutosta lastensuojelun jälkihuollon ikärajan laskemista 23 vuoteen. Jos ikärajan alentamisen muutokseen kuitenkin päädyttäisiin, on esitetty siirtymäaika liian lyhyt.

Varsinais-Suomen hyvinvointialue puoltaa muutosta, joka koskee varhaiskasvatuksen järjestämistä ja kustannusten kohdentumisen tarkentamista varhaiskasvatuksesta järjestämistä kuntien välillä.

Lausunnon valmistelijat: Lapsiperhepalveluiden johtaja Krista Ryödi, integraatiopäällikkö Sirpa Kuronen, sosiaalityön johtaja Soile Merilä sekä jälkihuollon yksikkö

Mäkelä Sanna-Maaria
Varsinais-Suomen hyvinvointialue